

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

ב"ה

תיק 992673/9

בבית הדין הרבני האזורי ירושלים

לפני כבוד הדיינים:

הרב יצחק אושינסקי – אב"ד, הרב מאיר קאהן, הרב יעקב מ' שטיינהויז

התובע: פלוני (ע"י ב"כ עו"ד דפנה יוליוס)

נגד

הנתבעת: פלונית (ע"י ב"כ עו"ד עדיאל ברוך ועו"ד ישראל קדמי ועו"ד פלונית)

הנדון: פסיקת הוצאות כנגד אם היוצרת ניכור הורי תוך עלילה כי האב פגע מינית בבת

החלטה

בפנינו תיק להחזקת ילדים והסדרי שהות.

הדיון להיום נקבע, לבחינת פסיקת הוצאות משפט כנגד האם בגין הפרת החלטות להסדרי שהות בין האב לבת, וכן לבחינת העברת משמורת הבת מהאם לאב בשל הפרות אלו, וכפי שיפורט להלן.

ונזכיר האמור בהחלטת בית הדין הנ"ל מיום י"ג בניסן תשע"ט (18.4.19) (בערבו של חג פסח) לאור טענות האב להפרת הסדרי שהות על ידי האם:

בקשת האב הוקראה.

כמובן שלא יהיה ניתן לקבל כעת את תגובת האם, כאשר ערב חג בפתח.

ברם, בית הדין יצפה כי הסדרי השהות שנקבעו ע"י עו"ס הרווחה מ' מיום כא אדר שני תשע"ט יתקיימו בדקדוק ע"י שני הצדדים, ככתבם וכלשונם, ולא יוכל לקבל מצב של הפרת הסדרים הנ"ל, מכל סיבה שהיא.

במידה ויתברר כי האם הפרה את הסדרי השהות הנ"ל שנקבעו ע"י עו"ס הרווחה מ', מכל סיבה שהיא, בית הדין יבחן ליישם את הצעדים הבאים (במצטבר):

א. הטלת הוצאות משפט על האם שלא יפחתו מסך 15,000 ש"ח, בגין הטרחת המערכת לחינם עד כה.

ב. קיום דיון בשאלת משמורת הבת, האם להעבירה מהאם לאב. בית הדין סבור כי הורה שאינו מסוגל להכיל את ההורות של הצד השני, אינו ראוי לתואר "הורה משמורן" על כל המשתמע מכך, תוך תקווה וציפייה כי האב, כהורה משמורן, ידאג לקשר יציב וסדיר בין הבת לאם.

בית דין לא יאות לקבל "תירוצים" באשר לאי קיום הסדרי השהות הנ"ל שנקבעו ע"י עו"ס הרווחה מ'.

בית הדין פונה למשטרת ישראל לסייע באופן פעיל לאב לקיום הסדרי השהות שנקבעו ע"י עו"ס הרווחה מ' מיום כ"א אדר שני תשע"ט, כדי שיתקיימו בדקדוק ע"י שני הצדדים, ככתבם וכלשונם.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

ככל שאכן טענות האב נכונות, והאם לא מסרה לו את הבת המועד שנקבע ע"י עו"ס הרווחה, אזי בית הדין יעמוד על כך שהאם תעביר ותסיע לאב את הבת לאלתר למקום הימצאותו הנוכחי, אף אם מדובר במקום מרוחק.

שני הצדדים יעדכנו את בית הדין מיד לאחר הפסח, ביום 28.4.19 עד השעה 12.00 בצהריים, האם הוראות הרווחה מבקשת באשר להסדרי השהות בפסח התקיימו כסדרם.

עד כאן ציטוט מההחלטה הנ"ל.

ברם, החלטה זו הופרה על ידי האם, שאצה-רצה בחול המועד לבית המשפט, ביודעה כי בית הדין לא מקבל קהל בחול המועד (וזהו קרקע פורייה לשינוי ערכאת שיפוט אף באופן זמני), ובקשה מבית המשפט למנוע את הסדרי השהות בין האב לבת בשל טענותיה על האב. בית המשפט, שמסתבר שאינו מכיר את כל התנהלות התיק, נעתר לבקשת האם, ובמעמד צד אחד מנע מהאב מפגשים עם בתו במהלך כל חג הפסח.

לאחר פסח, הוגשו בקשות האם והאב, ונזכיר האמור בהחלטת בית הדין מיום 28.4.19:

בפנינו:

א. בקשת האם להארכת צו הגנה להרחקת האב מהבת.

ב. בקשת האב לקביעת מועד דיון לאור התנהלות האם והחלטת בית המשפט.

ובכן, לאחר הפעלת שיקול הדעת בכל נסיבות התיק, בית הדין מורה כדלהלן:

התנהלות האב (=צ"ל האם) בתיק זה מוכרת לבית הדין לא מהיום.

כבר לפני מספר חודשים ניסתה האם להרחיק את הבת מהאב בטענה כי האב פוגע בבת מינית, ואכן, בית הדין נזהר בהחלטותיו, והתיר לאב לפגוש את הבת רק באמצעות פיקוח, ברם בתסקיר הרווחה מ' הוסר החשש לפגיעה בבת, והסדרי השהות חזרו לאחרונה להתקיים כמקובל, וללא כל פיקוח.

נזכיר כי בעבר אף לא קיימה האם החלטת בית הדין באשר להסדרי השהות שנקבעו, תירצה זאת כי בית הדין לא דייק בנתוני החלטתו.

יתכן והאם מנסה עתה בתחבולות נוספות להרחיק את הבת מהאב, ובית הדין לא יוכל לעמוד מנגד כאשר טובת הבת נפגעת פעם אחר פעם.

[...]

ברם, במהלך ימי הפסח, האם אצה-רצה לה לבית המשפט לקבלת צו הגנה להרחקת האב מהבת (כתואנה כי בית הדין היה סגור אז). בית המשפט, שכנראה לא בקי ברזי התיק ונסיבותיו כפי שבית הדין בקי בהם, הוציא במעמד צד אחד צו המונע את מפגשי האב עם הבת בימי הפסח.

כמובן שבית הדין לא יוכל לקבל התנהלות זו, הפוגעת פעם אחר פעם בטובת הבת.

ובכן, בית הדין קובע דיון מוקדם, בהרכב מלא, בנוכחות עו"ס הרווחה מ' א'.

עד לדיון הבא, הסדרי השהות יתקיימו כפי החלטות בית הדין וכפי שהתקיימו עד פסח, וללא כל פיקוח.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

כמובן, שבנסיבות תיק זה, בית הדין לא נעתר לבקשת האם למתן צו הגנה להרחקת הבת מהאב.

בדיון שיתקיים, ידון בית הדין בין השאר בפסיקת הוצאות משפט על האם על הרחקת הבת מהאב בחג הפסח, וכאמור בהחלטה המצוטטת מעלה, וכן ידון בשאלת משמורת הבת, האם להעבירה מהאם לאב, וכפי האמור בהחלטה המצוטטת מעלה.

ככל שיסבור בית הדין כי האם ממשיכה להערים קשיים על מפגשי הבת עם אביה, בית הדין לא יהסס להעביר את משמורת הבת לאב, עם הסדרי שהות לאם, ובכך להגן על טובתה של הבת.

העתק החלטה זו יועבר אף לעו"ס הרווחה מ'.

שני ההורים ידווחו לבית הדין בתוך 72 שעות כיצד חודשו הסדרי השהות.

הדו"ח יהיה בפני בית הדין בתוך 72 שעות.

במידה ולא יומצא הדו"ח בפני בית הדין בתוך המועד הנ"ל, בית הדין ישקול צעדיו, כולל אפשרות לפסיקת הוצאות על הצד שעוכב דיווחו.

אי חידוש הסדרי השהות לאלתר עלול לגרור חיוב בהוצאות, לטובת אוצר המדינה ולטובת הצד השני.

עד כאן ציטוט מההחלטה הנ"ל.

כך שנקבע דיון באשר לפסיקת הוצאות משפט כנגד האם בגין הרחקת הבת מהאב בחג הפסח, וכאמור בהחלטה המצוטטת מעלה, וכן כדי לדון בשאלת משמורת הבת, האם להעבירה מהאם לאב, וכפי האמור בהחלטה המצוטטת מעלה.

אף בהחלטת בית הדין מיום ל' בניסן תשע"ט (5.5.19) נאמר:

נזכיר כי קבוע דיון בתיק, בין השאר דיון בפסיקת הוצאות משפט על האם על הרחקת הבת מהאב בחג הפסח, וכן בשאלת משמורת הבת, האם להעבירה מהאם לאב, וכפי האמור בהחלטה קודמת.

עד כאן ציטוט מההחלטה הנ"ל.

וזו מהות הדיון המתקיים היום.

כן בפנינו תסקיר הרווחה מ' מיום ט"ז באייר תשע"ט (21.5.19), שם בין השאר מתאר עו"ס הרווחה על כך שכונסה ועדת תסקירים ביום ו' בניסן תשע"ט (11.4.19) לבדיקת המקרה, לגיבוש המלצות. עוד כתב עו"ס הרווחה כי הבת מרגישה בנוח עם אביה ועם אמה. כן נאמר שאף בהלבשת הילדה על ידי האם, כשהבת באה לאב היא עם בגדים פחות טובים, כדי להעביר מסר כאילו השהות עם האב היא פחות חשובה. האם טענה כי היא מלבישה את הבת אצל האב בבגדים פחות טובים, כדי לשמור על הבגדים, שמא אצלו לא יטופלו כראוי. האב מתואר בתסקיר באופן חיובי למדי. אך נרשם שם, שהאם מתקשה לבסס את האב כדמות הורית מגינה וחיונית עבור הבת ומסרבת לראות את הצורך של הבת בקשר מיטיב עם האב. האם ממשיכה לטעון על חשש לפגיעה של האב בבת, חרף החקירות והבדיקות שלא הצביעו על פגיעה של האב בבתו. נאמר שם שלמרות תלונות האם אשר הובאו למשטרה לאחר בירור עם עו"ס חוק נוער, הונחו שלא למנוע מפגשים בין האב לבת. כן נאמר שמתברר שאין עדות כי האב פגע בילדה. לבסוף, חרף טענות האם לפגיעה מינית נוספת של האב בבת, ממליץ העו"ס על המשך המפגשים בין הבת לאב. עוד נאמר שם כי עו"ס נוער ב' כתבה כי ממצאי החקירות מצביעים על

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

חוסר אמינות של התיאורים אודות פגיעה של האב, וכי מדובר בתיאורים פיקטיביים של הילדה על רקע קונפליקט נאמנות. כן נרשם שם כי יש לילדה נרטיב שגוי ומקובע אודות הפגיעה-לכאורה, ולכן היא ממשיכה כפי הנראה לדקלם אותו כל אימת שהיא מרגישה צורך "לרצות" את אמה לאחר שהות עם האב. מסיבה זו, המליצה גברת ר' שלא לקיים חקירת ילדים חדשה בעקבות הדיווחים החדשים. לדבריה, קיים זיהום חקירה ואין לחקור את הילדה, לפחות עד אשר יעבור פרק זמן משמעותי של רגיעה.

בסיומו של תסקיר זה, ניתנו המלצות באשר להסדרי פתוחים בין האב לבת, לאמצע השבוע ולסופי שבוע. כן הומלץ על אבחון פסיכודיאגנוסטי לבת בתוך כחודשיים, והדרכה הורית לשני ההורים.

הדיון היום התקיים בנוכחות עו"ס הרווחה א', ומנהלת מחלקת הרווחה.

בפתח הדיון בית הדין ברר עם האב האם הוא מעוניין במשמורת הבת, והאב מגיב בחיוב, שהוא מעוניין.

התברר כי בשבועיים האחרונים האב פוגש בבת, וההסדרים השוטפים התקיימו. כן טוען האב: היו אף קשיים שהילדה לא רצתה לבוא.

בית הדין בחן עם האם את הפרת החלטת בית הדין באשר להסדרי שהות בפסח, והאם מגיבה: לא הייתה כונה להפר את ההחלטה אודות פסח, הייתה שבת קודם שהיא הייתה אצל האב, היא חזרה מהשבת עם כאבים למטה, הרופאה הפנתה למיון, ושם בדקה אותה רופאת נשים, ולא שללו כל פגיעה מינית, ראתה אודם, אמרה שגם כשיש פגיעה זה מאובחן רק באודם, אך היא לא אמרה שיש פגיעה, רק חשד, וצריך בדיקת ילדים. אך הילדה סיפרה שהאב ניסה להכניס לה את האצבעות. כל זה היה לפני החלטת בית הדין. יצרתי מדי יום קשר עם הרופא, אמרו לי שחוק נוער יצרו אתי קשר, ועדכנתי שאני לא יכולה לשלוח את הבת לאב. אמרו לי לא לפנות לבית הדין כדי שלא ליצור שיבוש הליכי משפט. קבלתי את ההחלטה בערב פסח, ולא הבאתי את הילדה, כי אף אחד לא ידע מהחומר הזה. משטרת ישראל אמרה לי שאני לא חייבת לשלוח את הבת, אך אין לי מסמך על כך. גם האב הגיש תלונה על כך שלא הבאתי את הילדה.

בית הדין מבהיר כי בטענות האם, לא נמצאה הצדקה לכך שהחלטת בית הדין מיום י"ג בניסן תשע"ט (18.4.19) (בערבו של חג פסח) לא קוימה.

טוענת ב"כ האם: יש טענה לחשד לפגיעה מינית בבת, הבת מספרת סיפור, ויש סימני חבלות על גוף הקטינה, יש סימנים כחולים על הבת על שתי זרועותיה. האב תפס את הבת, יש את סימני אצבעותיו וסתם לה את הפה. העו"ס כתב זאת בתסקיר מפי הבת, וכן יש את הסרטון, והבת בכתה, והאם היא הגורם המרגיע.

האב מגיב: אני לא חשוף למידע הרפואי, לא היה אצלי חבלות לא בטעות ולא בכוונה, אני גם לא יודע מהיכן הגיעו החבלות לבת.

האם טוענת: אצל האב היא הייתה בשבת שלשה שבועות לפני פסח, שבת מברכים, חזרה ממנו במוצאי שבת זו. הלכה לישון, למחרת היא אמרה שאבא אמר שלא לגלות, ואמרה שאבא עשה לי מכות ועשה לי ששש, כדי שאהיה בשקט. הבת בגיל חמש וחצי. היום עבר, כלילה הבת באה אלי לאמבטיה, וראיתי סימני חבלות. פניתי מיד לעו"ס והוא אמר לי שהוא לא מתרגש מחבלות. לא פניתי לבית הדין, כי פניתי לעו"ס ר', לקחתי את הילדה למוקד. הבת לא הסכימה

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

ללכת לאב, והעו"ס עשה לה תשאל. לא חשכתי מעולם שדבר כזה יקרה. בשבת הגדול הבת חזרה עם כאבים. לא נעשתה חקירת ילדים, ולכן נאלצתי לגשת לבית משפט.

מוסיפה ב"כ האם: בבית חולים בשבת שלפני פסח בית החולים אמרו שיש חשד לפגיעה מינית בבת. בשנה שעברה בגן המליצו על טיפול רגשי כי ראו שינוי בהתנהגות הבת, האב מפר את הסדרי שהות. האב לא הסכים לטיפול. בית הדין נתן צו, והאם הלכה למטפלת מטעם קופ"ח, המטפלת הזמינה את האב, המטפלת זיהתה חשש לפגיעה מינית.

בית הדין הבהיר כי ה"סיבוב הראשון" כבר מאחורינו, לא נמצאה עילה להאשמת האב בו, וב"כ האם התבקשה להתייחס ל"סיבוב השני".

טוענת ב"כ האם: חוק הנוער הורו למשטרה שלא לחקור. המטפלת העלתה חשד, ואז האם חששה שהבת קרבת לפגיעה מינית.

בית הדין ביקש מב"כ האם לדבר על "הסיבוב השני", וטוענת ב"כ האם: בערב פסח לא היה למי לפנות בבית הדין, ומשטרת ישראל אמרה שלא יוכלו לומר לה לשלוח, ולכן האם נגשה לבית המשפט, והשופטת הגיעה למסקנה שיש חשש ממשי ועילה לצו. בית הדין לא קיים דיון כאמור בהחלטת בית המשפט. הגשתי בר"ע ועיכוב ביצוע, בית הדין הגדול לא עיכב את הביצוע, וחיכה להחלטת בית הדין מהיום. האם פנתה לעו"ס א' ובקשה ממנו שהיא חוששת, והאב לא אובחן, לא כל פסיכולוג יכול לבדוק זאת, גם עו"ס יכול לטעות, או שמחבלים מחמת אג'נדה זו או אחרת. העו"ס כתב לאם לשלוח את הבת לביקור. האם שלחה את הילדה לביקור כפי הוראות בית הדין. האם לא פנתה לבית הדין כי ברווחה אמרו לה שיצרו אתה קשר.

בית הדין הבהיר כבר בשלב זה כי הוא לא קיבל עדיין מענה סביר, מדוע האם לא פנתה לבית הדין כאשר לתלונותיה, עוד קודם חג פסח, ובחירה לגשת לבית המשפט בחול המועד, כאשר שערי בית הדין נעולים.

מוסיפה ב"כ האם: הילדה חזרה מהאב, ובאמצע הלילה הילדה צעקה "אבא די", "אבא מספיק", האימא הלכה עמה לרופאה, והבת בקשה שלא יבדקו אותה במכונה, אמרה שאבא אמר שיבדקו אותה במכונה. ושוב אמרה הרופאה שיש סימני אודם. בהדסה אמרו שהמשטרה אוסרת עליהם לחקור כי הרווחה אוסרים על המשטרה לחקור. ושוב עולה החשד לפגיעה. יש לבדוק את התלונה. האם לא אמרה שהיא רוצה לנתק את האב, הא מוכנה כל יום שהאב ואשתו שהיא דמות בטוחה, יבלו עם הבת, בלי לינה, והילדה תחזור לאם לאחר הבדיקה. סבא של האישה גר מול בית האב ונציע שהאם תיסע עם הילדה לסבא שלה, והבת תהיה עמו עד הלינה, ואז היא תעבור לסבא, ובבוקר תשוב לאב עד לצאת השבת. יש למנות לבת עו"ד משלה שיברר את הסיפור שלה, ויש להורות לסיוע המשפטי למנות עו"ד לקטינה.

עתה בית הדין ביקש לשמוע את עמדת גורמי הרווחה שהשתתפו בדיון. טוען עו"ס הרווחה א': אמרתי לאם שהיא מעבירה מסר לילדה שהאב יתכן והוא בעיתי, והילדה מטמיעה מסר זה בעצמה. בביקור-בית האחרון אצל האם, נוכחתי לראות את חוסר האמינות איך שהילדה מתארת מה שהיא אצל האב, שהאב פגע בה בלילה, ושאשתו של האב לא שמעה והוא אטם את הפנים של הילדה, והיה ברור שהילדה התרגלה לפמפם מנטרה שלא מבוססת על מציאות, והיא מרגישה את החרדה של האימא מפני האב. הרווחה בדקה, וכן עו"ס חוק נוער ב' כתב שהילדה עברה זיהום חקירה וקבלה את הנרטיב השלילי על אבא שלה. בוועדת התסקירים דובר שזיהום החקירה כבר החל הרבה קודם. הילדה כבר עברה בעבר שתי חקירות ילדים, והעו"ס אמרה שזה נדיר שבת עוברת שתי חקירות בסמיכות זמנים, וכבר אז דברו על חוסר אמינות של הבת

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

בתיאור, וזה זעק לשמיים. נראה לנו שנבנה נרטיב שלילי אצל הבת אודות האב, והיא ממשיכה לקבל אותו שדר מהאם, האם משתמשת בכל הדרכים כדי שלא יהיה לאב קשר עם הבת או שהקשר יהיה בפיקוח, אך הקשר הוא בריא בין האב לבת, והאם ממשיכה להילחם בכלים משפטיים, אך זה לא נכון לילדה. היא לא נשמעת לעצות שלי להעביר מסר חיובי לבת. דברתי עם הבת באופן מאוזן, והאם היא זו שלא מאפשרת, היא משתמשת בכלי שלה כאם משמורנית כדי שלא לאפשר את הקשר.

באשר להפרת האם את החלטת בית הדין בעניין הסדרי שהות לפסח, מגיב העו"ס: האם התקשרה אלי לפני פסח ואמרתי לה שהיא כן צריכה לתת את הילדה לאב, והיא צריכה לפנות לבית הדין, וזה היה כבר ביום רביעי לפני פסח, ואשתו של האב באה לקחת את הבת, ולא קבלה אותה. אני לא רוצה שנגיע למצב של העברת משמורת.

באשר למשמורת, טוען העו"ס א': אין המלצה גורפת לכך, ויש לתת הזדמנות לאם להוכיח את עצמה עם משמורת, ובלבד שיהיה ברור שכלי הטיפול הזה תפסיק האם את המהלכים להפסקת הקשר, או צמצומו, אלא תלך לאבחון והדרכה הורית. האם חייבת להבין שיש לה כוח חזק בידיים, והמסרים שהיא מעבירה לילדה, ועליה ללכת להדרכה להישמע לעצות העו"ס, ואז הבת תדווח דברים חיובים על הביקורים אצל האב. האם משדרת מסר זה. המסר השלילי מחלחל לבת כלפי האב. יש ללכת להליך טיפולי, כשהבת אצל האב, הוא לא מעלה מסר שהוא מפחד מהאם וכד'. מצדו של האב הוא לא משתמש בכלי לא לאפשר את הקשר בין האם לבת. יש באם המון התנגדות, החששות נבדקו.

וממשיך ומתאר: ערב פסח היא פנתה אליו, ביום רביעי שלפני פסח, ואמרתי לה שבלי החלטה שיפוטית אחרת שלא להעביר את הבת לאב, היא מחויבת להחלטה זו, שהבת תהיה אצל האב. יש סבירות שהילדה מספרת נרטיב שנמצא אצלה, ויש חזקת חפות לאב, ונכון לאפשר את הקשר של הבת עם האב בפסח, והאב נערך לכך.

האם מגיבה: אכן זה נכון שפניתי לרווחה, וכך העו"ס אמר לי.

כן מגיבה: הכול מתועד, ואמרתי לעו"ס כי הקשר עם האב חשוב לי, תמיד עודדתי את הקשר. בוועדת תסקירים אמרתי שאף אם אתם מתרשמים שיש שדר בלתי מילולי, אני מבקשת הנחייה, ואני כן עברתי הדרכה, יש לעשות הדרכה לבת.

באשר לסימנים שנמצאו על הבת, מגיב העו"ס: התייעצתי עם עו"ס חוק הנוער, אך שני ההורים מוחזקים כחפים מפשע, ויש לבדוק, ואין בכך לעצור מפגשים, זה רק מזיק. לעשות מפגשים מפוקחים זהו מסר שלילי אל הבת כלפי אביה. אכן יש סרטון, אך הבת מספרת זאת ליד אימא שלה, ואני מתרשם שהבת מנסה לרצות את אימא שלה ולהיות חרדתית כלפי האב. ולכן היא מרגישה בנוח לומר לאימא שאבא פגע בה, וכשדברתי עם הבת, בנוכחות האם, על דברים חיוביים של האב, הבת הסתכלה כלפי האם ונראה שזו הייתה שאלה מביכה לה כי היא לא רגילה, וישר חזרה הבת לסיפור שהלכו לרופאה. הילדה לא מרגישה בנוח ליד אימא שלה. האב מתאר בילויים והוא כבר בחרדה שלא תהיה לזות שפתים ולכן לא מלביש את הבת אלא רק אשתו. אף לא מסכים להושיב את הילדה על ברכיו כדי להרגיש בנוח. והבת לא מספרת על הכיף אצל אביה ורק על מה שאמרה, וזה מראה על חוסר אמינות. על האם לקבל הדרכה ואף האב יהיה מעורב בהדרכה.

מוסיפה מנהלת מחלקת הרווחה: בית הדין מודע לכך שחוק הנוער וכו' ואני מלווה את העו"ס במשפחה. אני עו"ס לחוק נוער ומודעת וחרדה לפגיעות מיניות, אך אנו מתרשמים כי

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

במקרה זה, הפגיעה החמורה היא המסר שעובר לבת בנוגע לפגיעה, הנושא כן נבדק, הייתה חקירת ילדים, ושומעים את המסרים של הבת, ויש לנו תחושה חזקה שמועברים לה מסרים מתוך עמדת חרדה. יש פסוריאזיס באבר המין ויש אישורים, והתחושה היא שצריך לעשות עבודה טיפולית. באשר למשמורת, יש לנסות עוד קצת למיצוי המהלכים. השורה האחרונה היא שהאב צריך לראות את הבת כרגיל, אך צריך להוביל למהלך טיפולי, אבחון הבת, כי יתכן והיא נפגעת מעצם המחשבה שהיא נפגעת, וכן הדרכת הורים לשני הורים. עיקר ההדרכה צריכה להיות לכוון האם.

מגיבה באת כוח האב: תיק זה כבר מתנהל הרבה שנים, ולאורך השנים העלתה האם טענות שונות כדי להרחיק את הבת מהאב, גם בעבר ניסתה להרחיק את האב כי הילדה יונקת ועוד, וכן על דעת עצמה עברה לצפון הרחוק ולא מסרה כתובת, טענה שהאב פוגע, לא הפסיקה להטריד באופן אובססיבי, בפני כל גורם, ולא נסיים עם המסמכים, וזה השתכלל עד לתלונה לחשדות כלפי האב, והוא חי אתם, ולא מרים ידיים ומתמיד, וזה מוכיח שהוא לא אב פוגע. הוא מתעקש על הביקורים. יש פה תהליך של ניכור הורי. אף בתסקיר של אתמול, נרשם על הבגדים. הוא אמר בעבר על הבגדים, ואף אם הוא קונה לה בגדים, והיא משרת לבת מסר בזה. באשר לחבלות, רק למחרת האם חשה בזה, ומאידך טוען העו"ס שמיד הראתה לו את הסימנים, כך שלהראות לאימא לקח זמן, אך לאחר הראתה מיד, כי היא הונחתה לעשות כך וזה השכל הישר. האב מודאג ממצב הילדה, ואף מהסימנים, הוא לא עשה זאת ומוכן להיבדק, ואף הסכים בעבר לפיקוח, נערכו בדיקות מכל הכוונים ולא מצאו מקום להרחיק את האב. לא גורמי הטיפול ולא גורמי האכיפה. יש לבדוק את האם, יש לנו חשד שהאם סובלת מתסמונת לחבול בבת באמצעות שליח. אשתו של האב שיתפה את המטפלת שלה, ויש מכתב מהמטפלת, שהיא חוששת שהבת בסיכון, או שמא האם מבצעת בה פגיעה באמצעות שליח.

למעשה, בית הדין לא נותן משקל להודעת מטפלת אשת האב, שהרי היא גורם רחוק שאינו מעורב ישירות במקרה.

באת כוח האב נשאלת האם יש להם דרישה להוצאות, טוענת באת כוח האב: נבקש אף הוצאות משפט לטובת האב גם לטובת הסיוע המשפטי, האב לא רוצה בפיצוי כספי, אך ורק בסנקציה. דרך שהאם תבין שהיא צריכה לשתף פעולה. משאירה את הסך לבית הדין.

באשר למשמורת, טוענת באת כוח האב: הוא חשב שיוכל ליצור אוירה נכונה, ואין ברירה, ואם שלא מבינה שהיא צריכה לשמור על טובתה הנפשית של בת ועושה ניכור הורי לא יכולה לשמש הורה משמורן, ולכן הוא רוצה להיות הורה משמורן על הבת. הוא ניסה לתווך עם הרב דיסקין, אך האם סירבה לתווך זה.

מגיב עו"ס א' לשאלת בית הדין האם יש לפנינו ניכור הורי: זה מתפתח לכוון של ניכור הורי. זה טרום ניכור הורי.

ומגיבה עו"ס ו': אני מסכימה עם מה שאמר העו"ס.

עד כאן עיקרי טענות הצדדים ועדות עובדי הרווחה שהושמעו בדיון, וכן עיקרי התנהלות הדיון.

ובכן, כבר עתה נאמר כי בית הדין ממשיך ומתרשם כי האם מנסה להרחיק את הבת מאביה, וכן סבור כי האם לא פעלה בהוגנות בערב פסח, כאשר הפרה את החלטת בית הדין באשר להסדרי השעות, חיכתה עד לנעילת שערי בית הדין, ובחול המועד של פסח, אצה-רצה לבית המשפט לקבלת החלטה להרחקת הבת מהאב למהלך חג פסח.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

משכך, בית הדין מחליט לחייב את האם בהוצאות משפט בגין כך.

ונבהיר את הדברים.

אף לטענות האם שהושמעו מעלה, כמה שבועות לפני חג פסח היא חשדה שהאב פגע בזרועותיה, ברם לא פנתה בגין כך לבית הדין. לטענת האם האמורות מעלה, אף החשדות שלה לפגיעה מינית בבת, עלו בשבוע שלפני פסח, והאם מודה לדברי העו"ס כי ביום רביעי לפני פסח היא פנתה אליו באשר לחשדות אלו, והוא אמר לה שאין החלטה שיפוטית אחרת שלא להעביר את הבת לאב, ושהיא מחויבת להחלטה זו, שהבת תהיה אצל האב. ברם, אף אז בחרה האם שלא לפנות לבית הדין, ועל דעת עצמה לא נתנה את הבת לפני פסח לאב. האב הלין על כך בערב פסח לבית הדין, וההחלטה האחרונה שנתן בית דין זה בערב פסח, ההחלטה מיום י"ג בניסן תשע"ט (18.4.19) המצוטטת מעלה (מיום חמישי אחר הצהריים, טרם פסח) קבעה שעל האם לקיים את הסדרי השהות כסדרן. אולם, האם בחרה שלא לקיים החלטה זו, חיכתה על לחול המועד, עת שערי בית הדין נעולים (שהרי קודם לכך בית המשפט לא היה מקבל אותה, מחוסר סמכות שיפוט), ואז פנתה לבית המשפט, שכנראה אינו בקי ברזי התיק כפי שבית הדין דנן בקי בהם, וקבלה החלטה מבית המשפט למניעת מפגשים בין האב לבת במהלך כל חג פסח.

ונזכיר האמור בהחלטת בית הדין מיום ח' באייר תשע"ט (13.5.19):

ועוד נבהיר ונדגיש – בית הדין מתרשם כי האם (המבקשת) מנסה פעם אחר פעם לחבל בקשר שבין האב לבת.

היה זה בתחילה, לפני כמה חודשים, כשהאם הלינה כי האב פגע מינית בבתם של הצדדים, ובית הדין, בנוהגו זהירות יתרה, הגביל את מפגשי האב למפגשים תחת פיקוח בני משפחתו, אף שאכן לא נמצא בסיס סביר וממשי המצדיק את טענות האם, והפנה את הסוגיה לבדיקת רשויות הרווחה.

נעיר כי אף אז, בתחילת תלונת האם, האם לא קיימה את כל החלטות בית הדין באשר להסדרי השהות, בטענה כי בית הדין טעה בנתון מסוים בהחלטתו, לטענתה, ולכן הרשתה לעצמה לא לקיים את ההחלטה להסדרי השהות של הבת עם האב.

הסיבוב הראשון הנ"ל היה ארוך, וכלל החלטות רבות, כשלמעשה, לא היה כל ממצא שהעיד כל כך שאכן האב פוגע מינית בבת. הסיבוב הראשון הסתיים בכך, ששירותי הרווחה מ' (אליהם פנה בית הדין לקבלת תסקיר והמלצות), קבעו כי האב אנו מסכן את בתו, והומלץ על ידם על חידוש המפגשים בין האב לבת, כולל לינה וסופי שבוע, וללא כל פיקוח.

נעיר כי בסיבוב ראשון זה, נבדקה תלונת האם על ידי משטרת ישראל ובמסגרת חוק הנוער, והאב לא הואשם.

בית הדין סבר כי בכך תמה פרשייה זו, ואולם, עד מהרה התברר כי האם פתחה ב"סיבוב שני", ושוב החלה להלין על פגיעה מינית של האב בבת.

במסגרת "סיבוב שני" זה, נראה כי האם פנתה לרופאים ומטפלים אחרים, אליהם לא פנתה ב"סיבוב הראשון" (יתכן כדי לקבל את מבוקשת ביתר קלות, וכדי שלא יבחינו במיחזור טענות העבר), ואף פנתה לערכאה שאינה מכירה את התנהלות התיק, וכפי שיתואר להלן.

בערב פסח שנה זו החל האב להלין על כך שהאם אינה מקיימת את הסדרי השהות לקראת חג הפסח, ולאור זאת, בית הדין הוציא החלטתו בערב פסח.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

עד כאן ציטוט מההחלטה הנ"ל.

ואף כיום, לאחר שמיעת עמדת שני הצדדים וגורמי המקצוע בהרחבה, בית הדין אינו מוצא מקום לשנות התרשמותו זו.

כאמור בהחלטה הנ"ל מיום ח' באייר תשע"ט (13.5.19), נוסף – בית הדין מתרשם מהאב כאישיות חיובית. האב נשוי בשנית ונצפה כי התנהלותו נורמטיבית בהחלט והגונה ביותר. לא נצפתה כל אינדיקציה לסבור כי האב הינו אלים או פוגע מינית בבתו.

כפי האמור בהחלטה הנ"ל, מכל האמור וכן מהתנהלות התיק עד כה, בית הדין מתרשם כי האם מעלילה על האב עלילות שווא, רק כדי להרחיק את הבת ממנו, ובכך פוגעת פגיעה קשה בטובת הבת. בית הדין אף חושש כי עצם העובדה שהאם "מריצה" את הבת בכל סיכוב חדש לבדיקות אצל רופאים שונים, בדיקות גופניות באזורי צניעות רגישים, כאשר הבת מתנגדת לכך יותר מהרגיל (כאמור במכתב השחרור בית החולים הדסה עין כרם מיום ט' בניסן תשע"ט (14.4.19)), מעלים חשש אמיתי כי האם, החפצה להרחיק את הבת מהאב, פוגעת אנושות בטובת הבת, רק כדי להגשים מטרתה זו.

נעיר, האם הציגה דוחות רפואיים, אך מלבד זאת שבית הדין מסכים עם עמדת עו"ס הרווחה כי הבת מדברת מתוך גרונה של האם, וכפי המבואר בהרחבה בתסקיר המצוטט מעלה, וכפי האמור בדברי העו"ס לעיל, בית הדין צפה אף בגיליון שחרור הדסה עין כרם מיום ט' בניסן תשע"ט (14.4.19), שם נרשם כי בבדיקה לא נמצאו סימני חבלות, מבנה תקין, אודם קל באזור, ללא ספציפי, וללא המטומות. ללא שנצים/קרעים.

בנוסף, כפי אמירת עו"ס הרווחה, הבת סבלה מפסוריאזיס, וזה עשוי להסביר אודם קל, ככל שהיה כזה.

בנוסף, נצטט מתוך אמירת בית הדין בהחלטתו מיום ח' באייר תשע"ט (13.5.19):

לצערנו, לא סוד הוא כי אם הרוצה להרחיק את האב מהילדים בטענה לפגיעה מינית בהם, הדרך לכך לא קשה. מערכת הרפואה ועוד מערכות, אינן נוטלות סיכון, כל אחת משיקוליה היא, ובדרך כלל אינם גודעות את התלונה מהשורש, אלא משאירות פתח קל, ולעיתים נותנות יותר מרמז להבין כי יתכן ויש דברים בגו. וכך, בקלות יתירה, ימצא עצמו אב נורמטיבי מואשם בהאשמה החמורה ביותר - פגיעה מינית בילדיו - כמעט ללא יכולת התגוננות. אב שכזה, מעבר לפגיעה האנושה בשמו הטוב, מול עצמו ומול סביבתו, ימצא עצמו עד מהרה פוגש את ילדיו במרכז הקשר, וזאת במקרה הטוב. לאב כזה, לא נותר מגן, אלא מערכת המשפט, אשר בניגוד לשאר הרשויות, תפקידה להכריע, ולא להצביע או לרמוז על חשש כזה או אחר, והיא זו האמורה לבחון את הראיות והממצאים לגופם, ללא חשש וללא מורא, ולתת את הכרעתה, אף שאינה עולה בקנה אחד עם המלצת שאר הגורמים שכבר עסקו בסוגיה זו.

כך שלא כל אמירה של איש רפואה באשר לאדמימות כזו או אחרת, כבר מורה על חשש אמיתי לפגיעה מינית, ודי באמירה זו בשלב זה.

בית הדין משוכנע כי החלטותיו באשר להמשכת הסדרי השהות במתכונת שהיתה נהוגה עד כה, כולל לינת הבת אצל האב, רק משרתות את טובת הבת, ולא פוגעות בה.

בהבטה על מכלול הנתונים בתיק דנן, עד עתה לא נמצאה עילה לסבור כי קיים צורך להרחקת האב מבתו, ולו ההרחקה הקלה ביותר, ובפרט לאור המשמעות הקריטית לצעד זה,

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

כולל פגיעה לא מבוטלת בטובת הבת בגין כך. טענות האם לפגיעת מינית של אב בבת נבדקו פעם אחר פעם, בסיבוב הראשון ובסיבוב השני, ולא נמצאה עילה להצדקת טענות האם ולהאשמת האב, וכפי המתואר לעיל בהרחבה.

כמו כן, אין זו החלטת בית דין ראשונה שאינה מקוימת על ידי האם. ונזכיר האמור בהחלטת בית הדין מיום כ"ד בטבת תשע"ט (1.1.19) (ב"סיבוב הראשון"):

תצהיר אשת האב היה לנגד עיני בית הדין.

בית הדין קובע דיון בהול בבקשת האם לצו הגנה, ליום שני הקרוב ח' בשבט תשע"ט (14.1.19) בשעה 11.00 בבוקר.

לשם שמירת טובת הבת ומניעת נתק בהסדרי השהות העלול להיות בלתי הפיך; עד אז ובהתאם להחלטות קודמות, יוכל האב לפגוש את הבת רק בנוכחות המתמדת והמוחלטת של אשתו [ר'] בכל עת וכפי הצהרתה.

החלטה זמנית זו אינה מתעלמת מבקשת האם, שתידון לגופה בדיון, אך מסתמכת אף על הדו"ח שהוכנס לתיק לאחרונה (לאור בקשת בית הדין ולאחר הגשת תביעת האם לצו הגנה) מאת עו"ס ע', מנהלת אגף הרווחה ב'.

וכך נאמר שם:

לבקשתכם, להלן המידע אודות משפחת ג'.

ב-22.11 הזמינה עו"ס לחוק נוער חקירת ילדים לילדה בעקבות דווח של המטפלת הרגשית של הילדה שמדווחת על כך שהילדה אומרת שהאב בדק לה תולעים וזה לא היה לה נעים וכו'. בתאריך 25.11.18 נחקרה הילדה. בחקירה הילדה חזרה על הדיווח, אולם לא היה ניתן לקבוע בוודאות האם מדובר בפגיעה. בנוסף, האב נחקר והודה על העניין, אך הסביר שהילדה התלוננה על תולעים והוא בדק בנוכחות אמו, הסבתא. במשטרה הוחלט לסגור את התיק. הממצאים הועברו לאם, וכן אמירה שמבחינת חוק הנוער, מוצה ההליך. ב-10.12.18 התקבל דווח נוסף ע"י המטפלת. שוב דווח על בדיקה של תולעים בשעות מאוחרות של הלילה, עו"ס לחוק נוער הזמינה חקירה נוספת ב-18.12.18 אך עד היום החקירה לא התבצעה בשל עיכוב של המשטרה. כרגע העניין בבדיקה של חוק הנוער והמשטרה וכו', עם קבלת הנתונים נשמח לעדכן את בית הדין אם נתבקש וכו'.

עד כאן מתוך הדו"ח הנ"ל שהינו מפורט יותר.

העולה מהדברים, שעסקינן בתלונה שהאב בודק תולעים לבת, כאשר התלונה הראשונה במשטרה נסגרה, לאחר חקירת המשטרה, ומוצה ההליך בחוק הנוער, ותלונה נוספת, זהה, עדיין בבדיקה.

בנסיבות הנ"ל, בית הדין סבור כי ניתן לאפשר את מפגשי האב עם הבת תחת פיקוח אשתו של האב, כאמור מעלה בפירוט, ולשם שמירת טובת הבת ומניעת נתק בהסדרי השהות עם הבת הקטנה העלול להיות בלתי הפיך, כאמור מעלה.

בית הדין לא יאות לקבל מצב בו יחליט מי מהורים להפר החלטות בית הדין באשר להסדרי השהות, והאפשרויות במצב שכזה ידועות.

עד כאן מתוך החלטה הנ"ל.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

ברם, האם לא קיימה החלטה זו, ובדיון שהתקיים ביום ז' בשבט תשע"ט (13.1.19) הודתה האם כי לא קיימה החלטה זו, וכך טענה להגנתה:

בפתח הדיון בית הדין מברר היכן שהתה הבת בשבת אחרונה, לאור ההחלטה הנ"ל, והאם מגיבה: היא הייתה אצלי. מחובתי כאם, עלי להגן על הבת שלי. התקבל מידע מהמשטרה, והמידע של הרווחה שהתיק נסגר הוא מוטעה. מהמשטרה עולה שהתיקים בהליך חקירה, אף התיק הראשון. אף קודם לכן, לא הייתה החלטה מפורשת, ולכן לא הבאתי את הבת למפגש. הפיקוח של בית הדין לא מספק, כי הילדה התלונה אף לאחר שהאשה הייתה, וכן אני לא יכולה להסתמך על גורם משפחתי שיפקח על הביקורים. עדיין קיים אצלי החשש ועדיין אני מפחדת. אם יתברר שאין כלום, יחזור המצב לקדמותו. הכתובת שלי חסויה, זה כבר נדון בעבר, והיתה החלטה של בית הדין שהכתובת שלי תהיה חסויה, ובית הדין הגדול אף לא סתר החלטה זו, האב מקבל את הילדה מבית הוריי, וכך כבר היה 4 שנים.

כך שאף אז לא קיימה האם את החלטת בית הדין כאשר להסדרי שהות שנקבעו, ואף זאת נהגה על דעת עצמה, תוך עצימת עיניים מצרכי הבת והאב.

נעיר, בית הדין מסכים עם עמדת העו"ס שהשתתף בדיון כי הבת מדברת מתוך גרונה של האם ומנסה לרצות אותה אף בתיאורים של פגיעה של האב בה, ולכן לא צפה בהסרטה של האם שהסריטה את הבת המספרת על כך שהאב פגע בה בזרוע, כפי בקשת האם ובאת כוחה, מתוך הנחה כי בהחלט מסתבר שהאם דאגה שהבת תאמר מה שאמרה, בדרך ישירה או עקיפה.

וראו אף תמ"ש 22078-03-18 מ.ר. נ.ס.ס. (פורסם בנבו), שם בית המשפט קבע כי ניכור הורי הוא התעללות בקטין, והוסיף כי התעללות כזו היא בלתי חוקית, וכי חובתו של בית המשפט, להוקיע ניכור הורי ולמנוע אותה, קודמת ל"עיקרון המלאכותי של טובת הילד". והשווה בית המשפט טענות שווא של ניכור הורי לטענות סרק של התעללות מינית ("דוקטרינת הפדופיל") שנטענות לעיתים כדי להביא לניתוק קשר בין הילד להורה אשר נטען שהוא פגע בילד. מטעם זה, נרשם שם, יש לפסוק הוצאות משפט בסכום גבוה. במקרה הנדון, וגם בשל הדרך בה האם ניהלה את המשפט, חויבה האם לשלם לאב הוצאות משפט בסך 20,000 ש"ח (וראו אף מאמרו של מר פיליפ מרכוס, שופט בדימוס, בית המשפט לענייני משפחה ירושלים, מיום ג' אדר ב' תשע"ט (10 מרץ 2019)).

נעיר – עו"ס הרווחה ומנהלת הרווחה מ', החזיקו בפנינו באותה עמדה, כי לנגד עינינו מתפתח ניכור הורי של האם להרחקת הבת מהאב, ובית הדין לא יאפשר זאת בשום אופן.

בית הדין האזין לעמדת שני עו"ס הרווחה מ' שהושמעה לעיל, וסבור כמותם, כי האם עושה כל מאמץ כדי להרחיק את הבת מהאב, וכן מצטרף לעמדתם להדוף את טענות האם באשר לפגיעה מינית של האב בת, וכדבריהם, והנושא כבר נבדק על ידי הגורמים המוסמכים, ואף עתה לא עולה חשש לפגיעה מינית של האב בת, כטענתם. וראו התרשמות עו"ס הרווחה האמורה בתסקיר הרווחה מ' מיום ט"ז באייר תשע"ט (21.5.19) שחלקים ממנו מתוארים לעיל.

בית הדין אף רואה בחומרה את האמור בתסקיר הרווחה מ' מיום ט"ז באייר תשע"ט (21.5.19), שם נכתב בין השאר על ידי עו"ס הרווחה, שאף בהלבשת הילדה על ידי האם, האם שולחת את הבת לאב עם בגדים פחות טובים, כדי להעביר מסר כאילו השהות עם האב היא פחות חשובה (האם טענה כי היא מלבישה את הבת אצל האב בבגדים פחות טובים, כדי לשמור על הבגדים, שמה אצלו לא יטופלו כראוי...).

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

נזכיר, האב מתואר בתסקיר שם באופן חיובי למדי. כן נרשם שם, שהאם מתקשה לבסס את האב כדמות הורית מגינה וחיובית עבור הבת ומסרבת לראות את הצורך של הבת בקשר מיטיב עם האב. כן נרשם שם שהאם ממשיכה לטעון על חשש לפגיעה של האב בבת, חרף החקירות והבדיקות שלא הצביעו על פגיעה של האב בבתו. נאמר שם שלמרות תלונות האם אשר הובאו למשטרה, לאחר בירור עם עו"ס חוק נוער, הונחו שלא למנוע מפגשים בין האב לבת. כן נאמר שמתברר שאין עדות כי האב פגע בילדה. לבסוף, חרף טענות האם לפגיעה מינית נוספת של האב בבת, ממליץ העו"ס על המשך המפגשים בין הבת לאב. עוד נאמר שם כי עו"ס נוער ב' כתבה כי ממצאי החקירות מצביעים על חוסר אמינות של התיאורים אודות פגיעה של האב. וכי מדובר בתיאורים פיקטיביים של הילדה על רקע קונפליקט נאמנות. כן נרשם שם כי יש לילדה נרטיב שגוי ומקובע אודות הפגיעה-לכאורה, ולכן היא ממשיכה כפי הנראה לדקלם אותו כל אימת שהיא מרגישה צורך "לרצות" את אמה לאחר שהות עם האב. מסיבה זו, המליצה גברת ר' שלא לקיים חקירת ילדים חדשה בעקבות הדיווחים החדשים. לדבריה, קיים זיהום חקירה ואין לחקור את הילדה, לפחות עד אשר יעבור פרק זמן משמעותי של רגיעה.

ודברים אלו מצטרפים לכל האמור לעיל.

לאור כל האמור ולאור הפרת האם החלטות בית הדין באשר להסדרי שהות בין האב לבת, בית הדין מחליט לחייב את האם בהוצאות משפט בסך 15,000 ש"ח לטובת אוצר המדינה, בגין הטרחת המערכת לחינם זמן רב. נזכיר, בית דין זה קיים כמה דיונים בטענות האם לפגיעה מינית של האב בבת, וכן הוציא מספר רב של החלטות באשר לכך. אולם מתברר פעם אחר פעם כי האם פועלת על דעת עצמה, אינה מקיימת החלטות שיפוטיות, ומנסה ליצור ניכור בין האב לבת, חרף החלטות בית הדין וחרף הטיפול האינטנסיבי של בית דין זה בתיק זה.

נזכיר כי במסגרת החלטת בית הדין המצוטטת מעלה מיום י"ג בניסן תשע"ט (18.4.19) כבר הותרתה האם כי אם לא תקיים את החלטת בית הדין באשר להסדרי שהות, תחויב בהוצאות בסך הנ"ל, וראו האמור שם:

במידה ויתברר כי האם הפרה את הסדרי השהות הנ"ל שנקבעו על ידי עו"ס הרווחה מ' מכל סיבה שהיא, בית הדין יבחן ליישם את הצעדים הבאים (במצטבר):

א. הטלת הוצאות משפט על האם שלא יפחתו מסך 15,000 ש"ח, בגין הטרחת המערכת לחינם עד כה.

כך שהאם, למרות שהותרתה בפסיקת הוצאות בסך הנ"ל, בחרה במודע שלא לקיים את החלטת בית הדין, חרף ידיעה כי בשל כך יתכן ותאלץ לשלם את סך ההוצאות הנ"ל.

לנוכח כל האמור, נדחית אף בקשת ב"כ האם למנות לבת עו"ד משלה "שיברר את הסיפור שלה, ויש להורות לסיוע המשפטי למנות עו"ד לקטינה" כבקשתה. שהרי הדבר בידי האם, והיא זו הבוחרת לפגוע בטובת הבת פעם אחר פעם, והיא זו שיכולה למנוע את הפגיעה אף ללא מינוי עו"ד מאת הסיוע המשפטי.

בית הדין מוצא מקום במסגרת החלטה זו לתת את מלא הגיבוי לשני עו"ס הרווחה מ' (אליהם הופנו במהלך הדיון קריאות ביניים רבות מאת האם ובאת כוחה), תוך התרשמות כי עבודתם בתיק זה הינה מקצועית וראויה להערכה, ומבוצעת ברגישות הראויה ובאופן ניטרלי לחלוטין, כאשר רק טובת הבת לנגד עיניהם.

העתק החלטה זו יועבר לעיונם.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

בית הדין מתרה באם כי מעתה, בית הדין לא ימתין להצטרפות הפרות עד לפסיקת הוצאות משפט נוספות, וכל הפרת החלטה באשר לטובת הבת והסדרי שהות, עלולה לגרום פסיקת הוצאות מוגברת.

עוד נוסף – בית הדין לא יאות לקבל מעתה כל הסתה שתשודר מאת האם לבת כנגד האב. בית הדין אינו מקבל כל טענה כי בת אומרת דברי סרה על דעת עצמה, וסבור כי בת בגיל 5.5 המדברת כנגד אביה או שלא רוצה להיות עמו, הדבר נובע אך ורק מהסתה של האם. מעתה בית הדין לא ישלים עם כך ובמידה ויתברר כי הבת נוהגת שלא כשורה מול האב, או שלא מביעה רצון להיות עמו, או שמסדרת חשש להיות עמו, בית הדין ישקול לתלות זאת באשמת הסתה האם, וכנגזרת מכך, ישקול פסיקת הוצאות לדוגמה כנגד האם.

וראו תמ"ש 20385-05-16 פ.ג. נ א.ג. (פורסם בנבו), שם מסביר השופט נמרוד פלקס שבמקרה שילד אינו רוצה קשר עם אחד מהוריו, על ההורה שעמו גר הילד הנטל לשכנע את בית המשפט שיש סיבה מוצדקת לסירוב הילד לקשר. אם אין לו הסבר, בית המשפט יסיק שההורה המועדף תורם, במעשה או במחדל, למצב. אין צורך לקבוע שמדובר בניכור הורי או בחומרתו. וכן שם, על ההורה המועדף לשתף פעולה באופן מלא בניסיונות לשפר את היחסים בין הילד להורה האחר, ויש לפעול באמצעי אכיפה נגד הורה שאינו מציית להוראות בית המשפט. ניתן לפעול על פי הוראות חוק ההוצאה לפועל, התשכ"ז – 1967, כגון במניעת יציאה מן הארץ, בשלילת רישיון נהיגה, ובאיסור שימוש בכרטיסי חיוב והמחאות, וזאת בנוסף על הטלת קנס או מאסר בגין הפרת צו שיפוטי לפי פקודת בזיון בית משפט. ייעשה הכול כדי להביא את ההורה הסרבן לפעול לטובת הילד (וראו מאמרו של מר פיליפ מרכוס, שופט (בדימוס), בית המשפט לענייני משפחה, ירושלים ג' אדר ב' תשע"ט 10 מרץ 2019).

בתקווה כי לא נגיע לכך בתיק זה.

באשר למשמורת הבת; דיון זה אמנם נקבע אף בשאלת משמורת הבת, לאור הממצאים העולים כי האם מנסה להרחיק את הבת מהאב. ברם, לאור המלצת עו"ס הרווחה שהשתפו בדיון, מר א' והגברת ו', להמתין עם כך בשלב זה ולבחון את התנהלות האם מכאן ולהבא, בית הדין אינו מחליט כיום על העברת משמורת. ברם, לאור אמירות עו"ס הרווחה הנ"ל כאמור לעיל, בית הדין מתרה באם כי במידה והיא תמשיך להערים קשיים על מפגשי האב עם הבת, בית הדין ישקול קיום דיון נוסף בסוגיה זו, תוך בחינת מחודשת להעברת המשמורת מהאם לאב.

החלטה זו להותרת המשמורת אצל האם בשלב זה, מותנית בכך שהאם תקבל את הטיפול המומלץ על ידי עו"ס הרווחה מ', בדמות הדרכה הורית לה ולאב, כאמור בסיומו של התסקיר מיום ט"ז באייר תשע"ט (21.5.19) שהוגש לבית הדין.

מבוקש דיוח הרווחה בעוד 30 יום, האם אכן ההורים משתתפים בטיפול הנדרש.

לסיום נעיר – באת כוח האם הפריעה פעם אחר פעם להתנהלות הדיון בהשמיעה קריאות ביניים לגורמים שונים. הדבר הפריע מאוד לניהול הליך דיוני תקין ושוטף. לבסוף, ולאחר שהדבר כבר היה מוגזם, בית הדין העיר לה על כך, ואף הותרתה בפסיקת הוצאות אישיות ככל שהתופעה תישנה. בנוסף, באת כוח האם טענה בדיון: "אני לא רוצה לפנות לתלונה על אדוני על כך שהוא מגיע עם דעה קדומה". וראו בפרוטוקול הדיון, כי בית הדין הבהיר לבאת כוח האם כי האיום שלה כי היא תפנה להגשת תלונה בשל העובדה בית הדין מקובע, אינו ראוי להישמע ע"י פרקליט האמור לייצג כדין. מיותר לציין כי בית הדין אינו מקובע בדעתו אלא רק פועל לשם הגנת הצדק וטובת הבת. כל טענה מצד באת כוח האם או ניסיון לאיום גלוי או סמוי

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

להגשת תלונה על הדיין, אינה במקומה, ומוטב כי לא הייתה עולה כלל. בית הדין יסתפק בהערות זו בשלב זה, בתקווה כי תופעות אלו לא תישנה על ידה בעתיד.

ולאחר סיום נציין – ראו החלטת בית הדין הרבני נתניה בתיק 292687/2 פלוני נ' פלונית (פורסם בנבו), שם בית הדין הרבני קבע כי האם ניכרה את הילדים מהאב, תוך הצגתו כאדם רע, ולאחר שהאם הפרה פעם אחר פעם את הצווים שניתנו נגדה, הן בדברי הסדרי קשר והן בדרך טיפול, חייב אותה ביה"ד בתשלום לאב סך של 25,750 ש"ח כפיצוי וכן קנס על סך 29,500 ש"ח לאוצר המדינה. כן הוסיף בית הדין וסבר כי יש צורך לבחון אם יש להכריז על הילדים קטינים נזקקים, על פי חוק הנוער (טיפול והשגחה), התש"ך-1960, וכן האם יש להוציא את הילדים "מתחת יד האם ולהעבירם למקום בטוח כדי שלא ימשיכו להיפגע נפשית מהימצאותם ברשות האם".

בתקווה שלא נאלץ להגיע לכך.

לאור כל האמור לעיל קובע בית הדין:

1. בית הדין פוסק כנגד האם הוצאות משפט לטובת אוצר המדינה בסך 15,000 ש"ח, כאמור.

2. העתק החלטה זו יועבר לשירותי הרווחה מ'.

3. העתק החלטה זו יועבר למרכז לגביית קנסות, לגבייה מידית.

ניתן לפרסם לאחר השמטת פרטים מזהים.

ניתן ביום י"ח באייר התשע"ט (23/05/2019).

הרב יעקב מ' שטיינהויז

הרב מאיר קאהן

הרב יצחק אושינסקי – אב"ד

עותק זה עשוי להכיל שינויי ותיקוני עריכה